

тика-та, и затмѣніе-то иавѣрно ще са случи. Да прѣдположимъ сега, че всички затмѣнія, кои-то са случаватъ въ този забѣлѣжителенъ періодъ отъ 223 синодическо мѣсяца, внимателно сж забѣлѣжваны, и дни-тѣ, въ кои то сж тѣ случавали, записвали; то е очевидно, че въ всички тѣзи сѫщи дни, въ теченіе-то на слѣдующия періодъ отъ 223 синодическо мѣсяца, може вече да са ожидатъ затмѣнія и да са прѣдсказва тѣхно-то случваніе.

Този чудень періодъ отъ осьмадесять години и единадесять дни, или отъ 223 синодическо мѣсяца, бывъ познатъ на Халдеи-тѣ, и съ помощъ-та му сж прѣдсказвали затмѣнія, повече отъ прѣди 3000 години. Той са намѣрва сѫщо тѣй между Индузы-тѣ, Китайцы-тѣ и Египтяны-тѣ, народы на далечь распреднаты по лицето на земя-та; а това дава поводъ за да са мысли, че той е получилъ начало-то си у единъ народъ, кой-то е сѫществувалъ даже прѣди Халдеи-тѣ. Той сега е извѣстенъ подъ името **Заросъ** или Халдейски періодъ. Не мыслете, че приложеніе-то на Зароса за прѣдсказание затмѣнія-та, може по нѣкой начинѣ да замѣни новы-тѣ методы. Напротивъ, ако въ древность-та сж са задоволявали да кажатъ само **дена**, въ кой-то тѣмно-то тѣло на мѣсяца ще скрые сльнце-то, то нова-та наука съ точностъ ще укаже даже **послѣдня-та секунда**, въ коя-то ще са забѣлѣжи първо-то най-тынко досѣганіе на черния рѣбъ на мѣсяца съ свѣтливо-то сльничово тѣркало.

Много е любопытно да са опрѣдѣли епоха-та на първи-тѣ открытия. Макаръ това и да е невъзможно, но тѣхна-та джлбока древность са засвидѣтелствува съ малко фактове, на кои-то ный пажтемъ ще обѣрнемъ внимание. Ный намѣрвамы между всички древни народы — у Халдеи-тѣ, Перси-тѣ, Индайцы-тѣ, Китайцы-тѣ и у Египтяны-тѣ, че седмъ-тѣхъ дни на седмица-та били въ всеобщо употребленіе, и кое-то е много по-забѣлѣжително, сѣквой отъ тѣзи народы наричаль дни-тѣ на седмица-та съ имена-та на седмъ-тѣхъ планеты, като туриялъ сльнце-то и мѣсяца въ числѣ-то на послѣдни-тѣ. Освѣнъ това намѣрено было, че редъ-тѣ на имената на дни-тѣ не са съгласявали съ стъпенъ та на скоростъ-та, съ блѣсъка и растояніе-то на планеты-тѣ, и че първия день на недѣля-та не бывъ единъ и сѫщъ у различни-тѣ народы; но порядъ-тѣ, веднашъ утвърденъ, неизмѣнно са пазялъ отъ всички. Ако прѣдположимъ, че таквози съпаденіе произлѣзо отъ случайностъ, то вѣроятностъ-та на това прѣдположение ще са отнася както единица кѣмъ миліонъ. За това ный смы принудены да заключимъ, че открытие-то на планеты-тѣ, раздѣленіе-то на недѣля-та на седмъ дни и само-то наименование на тѣзи дни било направено отъ нѣкой първобытенъ народъ, отъ кого-то прѣданіе-то дошло вече, макаръ и не напълно, до послѣдующи поколѣнія.

Едно забѣлѣжително открытие, направено въ далечни-тѣ врѣмена на свѣта, нѣкакъ малко повечко освѣтлива ера-та на първи-тѣ астрономически изискванія. Освобожденіе-то на земя-та отъ ледены-тѣ оковы на зимата, завръщаніе-то на пролѣтъ-та и оживленіе-то на всичка природа е та-къвъ періодъ на година-та, кой-то въ всички вѣкове са привѣтствуvalъ съ необыкновенна радостъ. Да може да са узнае напрѣдъ негово-то идваніе по нѣкой астрономически явленія, — това е прѣдмѣтъ на най-ранни-тѣ изслѣдованія на дрѣвни-тѣ.